

ಎಂದು ವೈಚಾರಿಕ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕಟ್ಟಬಯಸಿದ ಚಳವಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕನ್ನಡವು ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನಹಾರದಂತೆ, ಮಾಣಿಕ್ಯದ ದೀಪ್ತಿಯಂತೆ, ಸ್ವಟಕದ ಶಲಾಕೆಯಂತೆ ಇರಬೇಕೆಂದೂ; ನುಡಿದ ನುಡಿಯು ನುಡಿದವರ ನಡೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ಬಯಸಿದರು. ಒಲಿದಂತೆ ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸರಳವಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ನಾಲ್ವೈದು ಸಾಲುಗಳ ಮುಕ್ತಲಯದ ಪದ್ಯರೂಪವನ್ನೂ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಅವರ ಈ ಹೊಸಭಾಷೆ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪಗಳ ಶೋಧದ ಹಿಂದೆ, ಹೊಸ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ, ಹೊಸಧರ್ಮ, ಹೊಸಸಮಾಜದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳೂ ಇದ್ದವು.

ಶರಣರ ಈ ಭಾಷಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು, ಹರಿಹರ, ನಯಸೇನ, ಆಂಡಯ್ಯ, ಮಹಾಲಿಂಗರಂಗ, ಮುದ್ದಣರು ತಮ್ಮದೇ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ನಯಸೇನನು ಪಂಪನಂತೆ ಚಂಪುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸದೆ, ಗದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂದಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದನು. ಶರಣರು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡವೂ ಅವರು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಹೊಸಧರ್ಮದ ಯಶಸ್ಸೂ ಅವನೆದುರಿಗಿತ್ತು. ಅವನು ಜೈನಧರ್ಮವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ನುಡಿಯನ್ನು 'ಸುದ್ದಗನ್ನಡ' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸುಲಿದಬಾಳೆ, ಸಿಗುರಿಲ್ಲದ ಕಬ್ಬು, ಉಷ್ಣವಳಿದ ಹಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವಾಗ ಮಹಾಲಿಂಗರಂಗನಿಗೆ, ಕನ್ನಡದ ಲಾಲಿತ್ಯ ಚಹರೆಯತ್ತಲೇ ಗಮನ. ಜನರು ದೈನಿಕದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ನುಡಿಯಲ್ಲೇ ಈ ಲಾಲಿತ್ಯವಿದ್ದು, ಅದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಶಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದಾತ ನಂಬಿದವನು.

ಮುಂದೆ 19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದ ದೇವಚಂದ್ರನಿಗೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ

'ಪ್ರಪಂಚು'ಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಒತ್ತಡ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಅವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ, ಬೆಳಗನ್ನಡ, ಒಳಗನ್ನಡ, ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ, ತೆಳಗನ್ನಡ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಲವು 'ಕನ್ನಡಂಗಳ್' ಇದ್ದವು. ಆತ ತಾನು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಿಶ್ರವಾಗುವ ನಿರೂಪಣ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮಕಾಲೀನನಾದ ಕೆಂಪುನಾರಾಯಣನು, ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಆಡಳಿತವು ಕುಸಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಚಾಣಕ್ಯನ ಕತೆಯ ಮೂಲಕ ದೊರೆಗೆ ರಾಜಧರ್ಮ ತಿಳಿಸಲು ವಿಶಿಷ್ಟ ಗದ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು, 'ಮುದ್ರಾಮಂಜುಷಾ' ರಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರೂ

ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ

ತಮ್ಮ ಮತಧರ್ಮದ ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜಕೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮರು ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡವರೇ. ಆದರೆ ಮಹಾಲಿಂಗರಂಗನು, ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿರಾಕರಣೆಯ ಭರದಲ್ಲಿ, ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಸಿಪ್ಪೆ ಸಿಗುರು ಉಷ್ಣದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದು, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಮಿದ್ಧಿಕೊಳ್ಳಲು ಲೇಖಕರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸೃಜನಶೀಲ

ವೈಯಕ್ತಿಕಹೋರಾಟವಿಲ್ಲದೆ ಬರಹದಲ್ಲಿ

ಕನ್ನಡದ ಹೊಸಚಹರೆಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮರುಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಹೊಸಚಹರೆಯ ಭಾಷೆ, ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದುಡಿಯದೇ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಇವೆ. 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಅವರು, ಸ್ತ್ರೀಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆಂದು, ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ನಿರೂಪಣಕ್ರಮವನ್ನೂ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಪುರುಷರೇ ತುಂಬಿದ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡವು ಸಂಸ್ಕೃತಜಡವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತ ಮಾಸ್ತಿ, ಇದು ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಭಾಷೆ